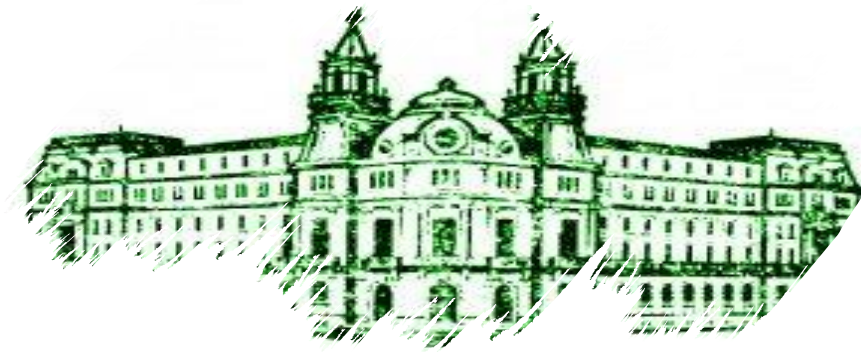
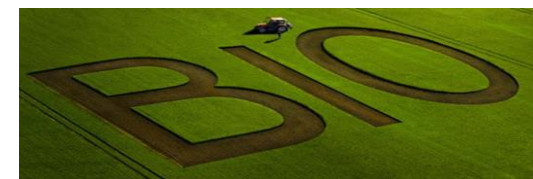

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

„БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО – ИЗИСКВАНИЯ И УСЛОВИЯ ЗА СЕРТИФИКАЦИЯ“

1. Какво е биологично производство?
2. Правна рамка
3. Документални изисквания
4. Изисквания за дейност „Растениевъдство“
5. Изисквания за дейност „Животновъдство“
6. Изисквания за дейност „Пчеларство“

1. Какво е биологично производство?

- ❑ Опазване на околната среда и съхраняване на биоразнообразието;
- ❑ Поддържане и подобряване на почвеното плодородие;
- ❑ Благоприятства късите вериги на доставки и местното производство;
- ❑ **Растениевъдство:** Забрана за използване на синтетични пестициди, лесно разтворими минерални торове и ГМО;
- ❑ **Животновъдство:** Отглеждане на животните при спазване на високи стандарти за хуманно отношение, опазване на застрашени от изчезване редки и местни породи;
- ❑ **Пчеларство:** Разполагане на пчелина в зона без замърсяване, използване на естествени материали за кошерите, хранене със собствени запаси и биологичен мед.

2. Правна рамка

- ❑ Регламент (ЕС) 2018/848 и актове по прилагането му.
- ❑ Закон за прилагане общата организация на пазарите на земеделски продукти в ЕС (ЗПООПЗПЕС)
- ❑ Наредба № 5 от 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологично производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица.

3. Документални изисквания

3.1. Договор между оператор и контролиращо лице (КЛ)

- ☐ Списък на КЛ, получили разрешение от Министъра на земеделието и храните за извършване на дейност: <https://bioreg.mzh.government.bg/Home/Controllers>.

3.2. Документи на ниво стопанство (Регламент (ЕС) 2021/2119)

- ☐ Превантивни и предпазни меки за избягване на замърсяването;
- ☐ Складови и финансови регистри за проверка на проследимостта и материалният баланс (*вкл. дневник с добиви*);
- ☐ Годишна производствена програма за започващата стопанска година (*по образец на КЛ*);
- ☐ Дневник с агротехническите мероприятия;
- ☐ Ветеринарен дневник на стопанството/животните/пчелните семейства;
- ☐ Записи на животновъдното стопанство за: произхода, движението, режима на хранене и паша, използвани дерогации;
- ☐ Карта и таблица с медоносната растителност.

4. Изисквания за дейност „Растениевъдство“

□ Продължителност на преходния период - зависи от вида на културата:

- за едногодишни: две години преди сеитба;
- за ливади/пасища и многогодишни фуражни: две години;
- за многогодишни култури: три години преди беритба.

□ Продукцията може да бъде продавана като „био“ след изтичане на посочения преходен период, с **изключение** на следните продукти, които могат да бъдат пуснати на пазара като „продукти, произведени при преход към биологично производство“:

- РРМ, при условие че е спазен период на преход от най-малко 12 м.;
- хранителни и фуражни продукти от растителен произход, при условие че съдържат само една съставка от земеделски произход и е спазен период на преход от най-малко 12 м. преди събирането на реколтата.

□ Растителен репродуктивен материал (РРМ) - използва се само биологичен РРМ.

По изключение и след разрешение на КЛ, ако търсеният сорт/култура не са налични като биологични, може да се използва небиологичен РРМ, който не трябва да е третиран, съдържа ГМО или да е произведен чрез хидропонно производство.

□ **Максимално количество органичен азот**, използван за торене – 170 кг/ха/година.

4. Изисквания за дейност „Растениевъдство“

□ Продължителност на преходния период - зависи от вида на културата:

- за едногодишни: две години преди сеитба;
- за ливади/пасища и многогодишни фуражни: две години;
- за многогодишни култури: три години преди беритба.

□ Продукцията може да бъде продавана като „био“ след изтичане на посочения преходен период, с **изключение** на следните продукти, които могат да бъдат пуснати на пазара като „продукти, произведени при преход към биологично производство“:

- РРМ, при условие че е спазен период на преход от най-малко 12 м.;
- хранителни и фуражни продукти от растителен произход, при условие че съдържат само една съставка от земеделски произход и е спазен период на преход от най-малко 12 м. преди събирането на реколтата.

□ Растителен репродуктивен материал (РРМ) - използва се само биологичен РРМ.

По изключение и след разрешение на КЛ, ако търсеният сорт/култура не са налични като биологични, може да се използва небиологичен РРМ, който не трябва да е третиран, съдържа ГМО или да е произведен чрез хидропонно производство.

□ **Максимално количество органичен азот**, използван за торене – 170 кг/ха/година.

5. Изисквания за дейност „Животновъдство“

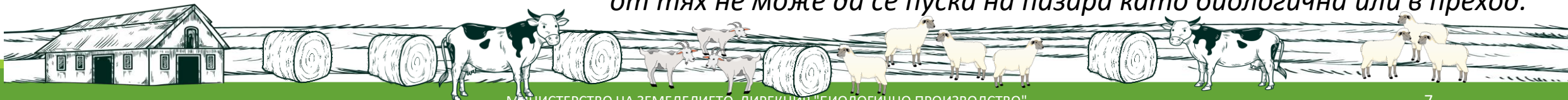
□ **Произход на животните** - предимство на местните породи.

- ❖ **Размножаване:** естествени методи, като се допуска и изкуствено осеменяване;
- ❖ В производствената единица/животновъден обект (ЖО) свободно **могат да бъдат въведени** само биологични животни;
- ❖ **С разрешение** на Министъра на земеделието и храните в ЖО **могат да бъдат въведени** небиологични животни или животни в преход при определени изисквания; При въвеждане на животни в преход е допустимо да бъде взет предвид изтеклия преди въвеждането преходен период.
- ❖ Забранява се отглеждането на животни без земя за разхвърляне на оборски тор и паша.

□ **Продължителността на преходния периода е:**

- ❖ мин. 12 м. за ЕПЖ за производство на месо, и във всеки случай не по-малко от $\frac{3}{4}$ от жизнения цикъл;
 - *периодът на преход за небиологично говедо на възраст 24 м.: $\frac{3}{4}$ от 24 м.=18 м.;*
 - *периодът на преход за небиологично младо говедо на възраст 12 м.: $\frac{3}{4}$ от 12 м.= 9 м. (9 м.< 12 м.).*
- ❖ мин. 6 м. за овце, кози, свине и ЕПЖ, използвани за мляко.
- ❖ Преходният период за нови животни при вече обявена дейност животновъдство започва от датата на включването им в система на контрол - въвеждане.

През периода на преход се прилагат правилата на био производството, но животните и продукцията от тях не може да се пуска на пазара като биологична или в преход.

Хранене, грижа за здравето, профилактика и лечение

❑ Хранене на животните:

- ❖ Да имат постоянен достъп до пасища или имат постоянен достъп до груб фураж;
- ❖ Животните се хранят с биологични фуражи или с фуражи, произведени при преход;
- ❖ Над 70% от фуража за ЕПЖ и ДПЖ трябва да произхожда от собственото стопанство или от други биологични или в преход стопанства в същия район. *За район се приема територията на цялата страна.*
- ❖ Бозаещите животни се хранят при възможност с майчино мляко за мин. период от: 90 дни след раждането — за ЕПЖ; 45 дни — за овце и кози;
- ❖ Продуктите и веществата, разрешени за употреба като фуражни суровини и добавки са посочени в Приложение III на Регламент (ЕС) 2021/1165.

❑ Грижа за здравето на животните

чрез: селекция гъстота висококачествен фураж помещение с добра хигиена

❑ Профилактика/лечение:

- ❖ фитотерапевтични, хомеопатични и други продукти;
- ❖ ваксинация и задължителни схеми за ликвидиране на болести (ДПП);
- ❖ възможна употребата на синтезирани по химичен път ВЛП, при следните условия:
 - до три курса на лечение в рамките на 12 месеца;
 - един курс на лечение, ако жизненият цикъл, продължава по-малко от година.

ГЪСТОТА НА ЖИВОТНИТЕ

Минимално изискуема площ

	ЖИВОТНИ ОТГЛЕЖДАНИ ПОД КОНТРОЛ Регламент (ЕС) 2020/464		КОНВЕНЦИОНАЛНО ОТГЛЕЖДАНИ ЖИВОТНИ Наредба № 44 от 20 април 2006 г.	
	Закрита площ, м ² /глава добитък <i>(включва мястото за лежане и движение)</i>	Открита площ, м ² /глава добитък <i>(площ за раздвижване без пасища)</i>	Закрита площ, м ² /глава добитък <i>(включва мястото за лежане и движение с двор)</i>	Открита площ, м ² /глава добитък <i>(площ на двора, без задължение за осигуряване на пасища)</i>
ОВЦЕ	1,5	2,5	1,0	1,5
КОЗИ	1,5	2,5	1,0	1,5
ЕРД за мляко	6,0	4,5	6,0	
ЕРД за месо	Зависи от теглото	Зависи от теглото	6,0	
БИКОВЕ	10,0	30,0	8,0	

Максимален брой животни съгласно Приложение 1 към Наредба № 5 от 2018

Операторите следва да осигурят минимална площ за разхвърляне на оборския тор, произведен в стопанствата, спрямо отглежданите животни. Броят на животните е определен така, че органичният азот в използвания оборски тор да не надвишава 170 кг/ха/година.

Категория или вид	Максимален брой животни на хектар, равен на 170 кг азот/ха/година
Еднокопитни над шестмесечна възраст	2
Телета за уговяване	5
Други животни от рода на едрия рогат добитък, помалки от 1 година	5
Мъжки говеда — от една до две години	3,3
Женски говеда — от една до две години	3,3
Мъжки говеда на две и повече години	2
Юници за разплод	2,5
Юници за уговяване	2,5
Млекодайки крави	2
Женски овце за разплод	13,3
Кози	13,3

6. Изисквания за дейност „Пчеларство“

Общи изисквания:

- ❖ Пчелините **се разполагат** така, че в **радиус от 3 km от площадката на пчелина** източниците на нектар и полен да се състоят предимно (**не по-малко от 51%**) от биологично отглеждани култури/естествена растителност/култури, обработвани чрез методи със слабо екологично въздействие - *Специфични правила за избор на подходящо разположение на пчелините (Заповед № РД09-420/07.04.2023 г.)*
- ❖ Пчелните кошери **са изработени** от естествени материали;
- ❖ Пчелните семейства **могат да се подхранват** само в случаите когато тяхното оцеляване е застрашено и само с биологичен мед, биологичен полен, биологични захарни сиропи или биологична захар.

Период на преход: 12 месеца.

По време на преходния период восъкът се заменя с восък от биологичното пчеларство.

- ❖ Допустимо е да се използва и небиологичен восък в случай че:
 - на пазара не се предлага восък от биологичното пчеларство;
 - доказано, че той не е замърсен с неразрешени за биологичното производство продукти/вещества;
 - е събран от восъчните запечатки.
- ❖ За защита на рамките, кошерите и питите се разрешават само родентициди, посочени в Регламент (ЕС) 2021/1165;

Благодаря за вниманието!

